

Istoricul Liceului Vocational Reformat din Tg. Mures

Colegiul Reformat s-a născut la începutul Reformei religioase. Adunarea stărilor privilegiate de la Cluj la 25 noiembrie 1556 a hotărât predarea a două clădiri pentru înființarea unor școli la Cluj și Tg.Mureș. În anul 1557 Adunarea stărilor de la Alba Iulia a urgentat înființarea școlilor. Regina Izabella era de acord cu cedarea celor două clădiri pentru înființarea școlilor. Vechea Schola Particula și-a deschis poarta în anul 1557 într-o clădire aflată în imediata apropiere a bisericii reformate din Cetate. De la înființare până în prezent nivelul instrucției a fost determinat de nivelul de cultură și civilizație, de ținuta morală a corpului profesoral.

Clădirea Colegiului Reformat în secolul XIX-lea

Documentele menționează că primii trei rectori în secolul al XVI-lea au fost absolvenții universității din Wittenberg. Primul dintre ei a fost rectorul Tordai Ádám. Avem mai multe informații despre activitatea renumitului rector Laskói Csókás Péter. În anul 1585 a publicat la Wittenberg un studiu în limba latină despre natura sufletului uman și rolul omului în societate. În 1593 funcția de rector a fost ocupată de Baranyai Decsi Czimor János, intelectual cu o vastă pregătire științifică și pedagogică.

În Schola Particula procesul instructiv s-a desfășurat la un înalt nivel, un accent deosebit fiind pus pe instrucția și educația religioasă.

În anii 1601-1602 trupele generalului Basta au distrus în mare parte biserica din Cetate, din această cauză Schola Particula s-a mutat în 1602 în clădirea în care se află și în prezent Liceul Bolyai și Liceul Vocational Reformat. În timpul războiului de eliberare condus de principele Francisc Rákóczi al II-lea mulți elevi și profesori s-au înrolat sub steagul lui Rákóczi.

În 1718 începe o nouă perioadă în istoria școlii. Sunt primiți în școală elevii colegiului din Sárospatak, alungați în urma conflictelor religioase cauzate de răspândirea Reformei religioase și a contrareformei. Din acest an Schola Particula devine școală superioară și se va numi Colegiul Reformat.

Începând din anul 1740 ideile iluminismului au fost răspândite printre elevi și de eminentul profesor Fogarasi Pap József prin studiile premiate cu diplomă de aur de academiile apusene. Împăratul Iosif al II-lea, adeptul iluminismului absolutist, a promovat pe prof. Fogarasi în funcția de prof. universitar la Buda. Începând din 1799 în cadrul catedrei de filosofie își desfășoară activitatea renumitul profesor Köteles Sámuel. În 1807 profesorul Köteles Sámuel publică istoria de

250 de ani a colegiului. Profesorul Dósa Gergely introduce din anul 1794 studiile juridice, care va înflori timp de 70 de ani.

La 4 mai 1804, renumitul profesor Bolyai Farkas ocupă catedra de matematică, contribuind la creșterea prestigiului Colegiului reformat. Epoca Bolyai a colegiului s-a culminat prin activitatea matematicianului genial Bolyai János, fondatorul geometriei neeuclidiene.

Bolyai János

La creșterea prestigiului Colegiului Reformat au contribuit pe lângă cei doi Bolyai și alți renumiți profesori: Péterfi Károly, Dósa Elek și prof.de istorie Török János participant cu mai mulți elevi ai colegiului la revoluția din 1848, fiind unul dintre martirii secuilor din 1854. În 1866 colegiul devine Academie de drept. La sfârșitul secolului al XIX-lea funcționau în colectivul de profesori, filosoful - pedagog Mentovich Ferenc, prof. Koncz József , Farczádi Elek.

La 10 sept.1908 au fost începute lucrările de construcție a noii clădiri impozante. Construcția a fost terminată în anul 1909, iar inaugurarea festivă a avut loc la 6 iunie 1911.

În timpul primului război mondial sălile colegiului au fost folosite ca săli de tratament în cadrul spitalului militar. În perioada interbelică colectivul didactic al colegiului avea de înfruntat mai multe greutăți sociale, financiare, politice. După cel de al doilea război mondial cursurile au fost reluate în noiembrie 1945 cu numai șase profesori titulari, fiind antrenați în predare și profesori pensionari și suplinitori. În 1948 regimul comunist, prin naționalizare, a desființat statutul de colegiu reformat al școlii. Liceul funcționa sub numele de Școala medie nr.2 și mai târziu sub numele de Liceul Iosif Rangheț (fost luptător comunist).

La 17 noiembrie 1956 în sala festivă a liceului reprezentanții puterii locale au comunicat acordul guvernului comunist privind adoptarea denumirii liceului. Astfel începând din 1957 Liceul nostru are denumirea Liceul Teoretic Bolyai Farkas și funcționa cu limba de predare maghiară. În anul școlar 1960-1961 Liceul Bolyai Farkas a devenit unitate de învățământ cu limbile de predare română și maghiară. Clasele românești din Liceul Alexandru Papiu Ilarian au fost transferate la Liceul Bolyai , respectiv clase maghiare din Liceul Bolyai au fost transferate la Liceul Papiu. În anii 1980 nivelul procesului instructiv-educativ a scăzut din cauza înființării unor clase cu profil mecanic.

După 1990 aceste clase și-au terminat studiile și imediat crește nivelul instrucției în liceu.

În martie 1990 încercarea de a reveni la statutul de liceu cu limba de predare maghiară, a cauzat conflicte etnice în oraș. Biserica reformată, proprietară de drept a liceului, a dus o luptă susținută pentru redobândirea liceului și pentru înființarea unui colegiu reformat.

În 1994 în cadrul liceului a fost înființată prima clasă cu profil teologic –reformat. Începând cu data de 1 sept. 2000 Ministerul Învățământului a aprobat reînființarea Colegiului Reformat ca unitate separată de Liceul Bolyai Farkas.

Clădirea principală a Liceului Vocațional Reformat

În prezent Liceul Vocațional Reformat funcționează cu 8 clase liceale împărțite în vocațional (teologie reformată) și științe socio-umane – engleză intensivă, 3 clase postliceale de profil sanitar (asistenți medical generaliști), clase de învățământ primar și cu învățământ preșcolar – grădinița cu program prelungit.

Directorii care și-au adus fiecare contribuția la dezvoltarea și creșterea instituțională a Liceului Vocațional Reformat din Tîrgu Mureș sunt:

- 1 septembrie 2000 – noiembrie 2001 : prof. Horváth Gabriella,
- noiembrie 2001 – 31 august 2013 : prof. Székely Emese.
- 1 septembrie 2013 – prezent: prof. Benedek Zsolt